

RNDr. JAN PORKERT (6. 9. 1934 - 26. 9. 2000)

Koncem září 2000 nás neočekávaně opustil RNDr. Jan P o r k e r t. Člověk tichý a skromný, sympatický každému, kdo jej třeba jen od vidění znal. Pro lidi, kteří jej znali zběžně, byl sice milým a příjemným člověkem, ale samotářem, který stále něco zkoumá v lesích. Pro bližší přátele byl člověkem, s nímž je možno takřka nekonečně dlouho mluvit snad o čemkoliv, co se týká přírody - a vždy se o něj dověděli něco nového a zajímavého. Ale jen příslušníci rodiny, nejbližší přátelé a opravdoví znalci přírody v našem regionu věděli, že je evropskou kapacitou

v ornitologii v oboru tetřevovitých ptáků, známým víc v zahraničí než v Česku.

RNDr. Jan Porkert se narodil 6. září 1934 jako syn spolumajitele slévárny a strojírny ve Skuhrově nad Bělou Viléma Porkerta a jeho ženy Evy, rozené P i l n á č k o v é. Pro tento třídní původ nemohl po maturitě studovat, ale nastoupil do pražského družstva ZVEREX, kde se vyučil preparátorem. Tato práce jej zajímala a vytěžil z ní řadu poznatků, které využil ve své vědecké činnosti. Zaměstnání v tomto družstvu zůstal věrný až do odchodu do důchodu v roce 1992. Při zaměstnání vystudoval externě Přírodovědeckou fakultu UK v Praze. Roku 1964 byl promován a v roce 1970 obhájil doktorskou práci.

Těžištěm jeho činnosti byla vědecká práce, a to v několika oborech. Snad nejvíce se věnoval tetřevovitým ptákům. Studoval jejich život jak v Orlických horách, kde však časem vymizeli, tak na Králickém Sněžníku a v Jeseníkách. Po roce 1990 pak zajížděl pravidelně do všech třech skandinávských států. Zde se věnoval především problematice tetřevců (kříženců tetřivčího kohouta a tetřeví slepice). O tetřevovitých ptáčích publikoval řadu odborných prací jak v časopisech, tak především v monografii *Neue Brehm Bücherei*. Je jen lo-gické, že v tomto oboru získal i řadu přátel mezi evropskými odborníky, jako jsou D. S e m j o n o v - Ī a n š a n s k ý, Dr. S. K l a u s a N. H ö g l u n d. Řadu dalších odborných prací věnoval též problematice drobných hlodavců a preparátorství. Preparáty drobných savců z Orlických hor předával v sedmdesátých letech také do Okresního muzea Orlických hor.

Neméně významnou byla jeho činnost v oblasti meteorologie. Více než čtyřicet let prováděl měření v Luisině Údolí u Deštného v Orlických horách, kam

nejprve dojížděl za rodiči (kteří tam byli v padesátých letech vystěhováni) a kde po odchodu do důchodu prožil většinu svého času. Vyvinul metodiku sledování imisí rozborem horizontálních srážek (laicky řečeno námrazy), kterou rozšířil i do Skandinávie. Využívají ji např. výzkumné stanice univerzity ve finském Oulu.

Obdivuhodná byla také jeho znalost jazyků. Pro vědeckou práci musel zvládnout latinu, mluvil a psal dokonale německy, rusky, švédsky a norský (ze skandinávských jazyků neznal jen finštinu) a pasivně ovládal angličtinu a francouzštinu.

Nebyl však jen teoretizujícím vědcem. I laikům, zajímajícím se o přírodu, dokázal problematiku svých oborů přiblížit jednoduchými a přístupnými slovy. Tichým hlasem mluvil o přírodě a jeho veselé oči, skoro ukryté v mohutném plnovousu, přitom zářily. S přírodou doslova srostl. Při vzpomínkách na něj se mi neustále vybavuje jeden moment. Před mnoha lety, když běžkaři jen zřídka opouštěli vyježděnou Jiráskovu stezku, jsem narazil občas na stopu, která vedla zdánlivě nesmyslně do lesa. Jen znalci hor mohli vědět, že směřuje do krásných a zajímavých míst. A já měl v tu chvíli jistotu - tu stopu mohl najet jedině Jenda...

Jan H É G R